

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 — „
 Negyedévre 2 — „
 Egy órára 1 — „
 Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kúrdóházban. (Főter 1828. sz.
 alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyból
 terjedelmű a többszöri hirdetések alkö-
 szerint jutányos áron vételek fel. Bármely
 díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.

Hirdetést egy reklámot magában foglaló
 újdonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora
 50 krajczár.

Hirdetések felvitelének a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 alatt.)

Kéziratok nem adnak vissza.

Bach Sándor meghalt.

(P. N.) Tíz esztendő Magyarország történetéből, a legszomorubb, Bach-korszaknak nevezetik. Ameddig Magyarország lesz a világon, felejthetetlen lesz a tizenkilencedik század közepének kinszenvedése és Bach Sándor neve, ki hazánkat megsemmisíté s nyelvünket elrabolta. Tette karddal, és bitóval, börtönnel és elnyomással, a zsarnokság minden eszközével. Ez a Bach Sándor halt meg, mint nyolczvanéves aggastyán a világtól elrejtve élt elfelejtve, egy kis kastélyban Bécshez közel. Minden, mit alkotott, összeomlott, átok fekszik egyszé-
 lén. Halála felett az isteni kegyelem keresztfája áll: a kiengesztelés jelképe. — Isten lelkének megbocsáthat, Magyarország nem emlékének.

Lássuk az embert, lássuk működését. Bach Sándor forradalmárból lett abszolutista. A negyvenes évek liberálisusában felnőtt ifju előbb a bécsi barrikádokhoz, azután az udvar szolgája. Elveinél erősebbek voltak tehetségei, tehetségeinél nagyobbak ambíciói. Elárulta elveit, hogy érvényesíthesse tehetségeit, de nagyobbat mert, mint birt, tehát elbukott S mivel a nép szabadság-tribunájából minden szabadság ellensége lett és mert a kényuralom organizátora az abszolutizmust hajótörésre kormányozta, az elárult népek épp úgy kárboztalják, mint a válságba ejtett dynasztia.

Magyarországot Ampringen kezdte germanizálni, azóta hosszú sora van a hasonlót megkísértő államférfiaknak. A Rákóczi-forradalom után, III. Károly kétfejű sasai még most is láthatók Budapest épületein. Akkor indult meg a német gyarmatosok betelepítése s haladt a germanizáció Kaunitz alatt Thugutig, míg II. József császár eltörölte a magyar vármegyét, behozta a német hivatalos nyelvet, nem hitt össze országgyűlést — s koronázatlanul halt meg. A francia-forradalom és II-ik Lipót király bölcsesége vetettek végett a nyolczvan eszten-

dei hanyatlásnak. De újra kezdte Metternich s ő is akadt magyar kancellárokra, kik törekvéseit szolgálták 1815—1848-ig. Leveretett a magyarok forradalma, akkor következett Bach, nem az utolsó a magyar nemzet élete és alkotmánya ellen törő osztrák államférfiaknak, de legnagyobb.

Bach fanatizmussal s egy ifju germán hevével fogta fel II-ik József császár királyságát, egy egységes osztrák birodalmat alkotni. A világsi szerencsétlenség és Haynau kegyetlensége merészet adtak neki, hogy Európa előtt proklamálja Magyarországot megszüntetését. — Ferenc császár, az osztrák császárság alapítója, csak az örökös tartományokra hirdette ki pátiensét, melyben az új osztrák császárságot létesíté. Magyarország megtartotta közjogi önállóságát. Bach az elesett magyar nemzetet vérebe akarta fulasztani s kikiáltotta a bekebelezését az egységes osztrák császárságba, melynek egyik tartománya lön. Nagy erőszakkal és ravaszsággal elkövetelt aztán minden, hogy a magyarokat gyöngítse és új alkotását megszilárdítsa. Feldarabolta az országot négy külön részre. Erdélyt, Horvát rszágot, Bácskát és Bánátot arra szánta, hogy szászokkal, oláhokkal, szerbekkel és horvátokkal körülvegye azt a részt, melyet Magyarország néven meghagynia kellett. Ezt is négy kerületre osztá fel, külön adminisztrációval és igazságszolgáltatással, de egy katonai és polgári főkörmányzó alatt. A magyar hazafiakat kivégezték, bebörtönözték, száműzték, besorozták, az urakat falvaikon internálták, zsandárokkal őriztették. Német katonasággal rakták meg az egész országot, német és cseh hivatalnokokat küldtek ide ezrével, kik az osztrák bürokrácia rendszerre szerint vitték a közigazgatást és intézték az igazságszolgáltatást is. Mindent németül az osztrák törvények és rendeletek szerint. Behozták a német policzját és fizették a spiczlikeit. Németre fordították a magyar egyetemet s az összes fő és középiskolákat. Elnémetesítették a magyar gőzhajózást

és minden vasutainkat. Elnyomták a magyar sajtót cenzurával s protezsálták a német hírlapirodalmat és színművet. Bezárták a magyar Akadémiát. Katolikus püspökök Bécsből a legaltramontánabb germanizátorokat neveztek ki s megalapították az oláh és horvát érsekségeket. A magyar katolikus egyház szttörésére Bach 1854-ben megköttötte a római pápával a konkordátumot. — Azután neki esett a protestánsok jogainak a Thun-féle pátenssel és a pánszláv szuperintendencia felállításával. Gazdaságilag Magyarországot Ausztriába olvasztotta siparilag és kereskedelmileg teljesen alájave-tette. Osztrák bankót és német pénzt veretett. A magyarok jaggálnia sem volt szabad, ha nem akarta, hogy mint re-bellist felségárválással vádolják.

Isten mentette meg Magyarországot, Magenta és Solferinónál az osztrák császárság ele-sett s Magyarország börtöné-nek ajtai megnyitlakt. Az abszolutizmus gyöngének és tehetetlennek bizonyult. S a Habsburg-dinasztia belátta, hogy el van veszve, ha a mindenható Bach tanácsait követi. Mindenható volt nálánál az Isten haragja. Bach, miután elvesztette Olaszországot és majdnem Magyarországot is, Ferenc József király által elbocsátatott. Következett utána Schmerling, ezután Deák Ferenc és ugy jött Tisza Kálmán, s hogy most mi fog következni, nem tudjuk, de Bach Sándor — meghalt.

Nyugodjék békével örökre.

Bach 1813. jan. 4-én született az alsó-ausztriai Loosdorfban. Mint ügyvéd Bécsben telepedett meg, hol hamar tekintélyes állásra emelkedett.

Előbb a császári kamarai ügyészségnél szolgált s mint a jogi és politikai olvasókör egyik vezetője, nagy szerepet vitt a bécsi műveit osztálynak a liberális eszmék felé vonásában. Rése volt azon kérvények szerkesztésében, melyek az alsó-ausztriai rendekhez az állam átalakítása érdekében intézettek s közvetített előidezői voltak a márczius 13-iki forradalom kitörésének. Akkor még mint a mozgalom egyik vezetője szerepelt és egyike volt az elsőeknek kik Kossuthnál tisztelegtek, mikor

a magyar deputációval márcz. 15-én Bécsben járt. Nemsokára azonban közeledett az udvarhoz. Az osztrák nemzetgyűlés összehívása után, jul. 19-én igazságügyminiszternek neveztek ki. Hamar kitűnt, hogy új állásában a fejedelmi jogok előharcosa. Az okt. 6-iki forradalom elől Olmützbe volt kén telen menekülni. — Schwarzenberg és Stadion alkalmas eszközök láttak benne a reakciónak némileg liberálisabb színben való keresztülvitelére és kormányukban újra reá bizták az igazságügyi tárcazt.

Stadion visszavonulása után belügyminiszter lett és ez állásában oly nagy befolyást nyert és oly nagy tevékenységet fejtett ki, hogy az egész abszolút és germanizáló korszakot méltán nevezik ő róla. 1851. év. végén teljesen eljették az alkotmányok még a címzet is és a szabadság régi előharcosa a leplezetlen abszolutizmust proklamálta. Az új-jaalaktásban a bürokrácia támogatta, melynek hatáskörét mindenfelé kiterjesztette és melyet Magyarországon ő hozott be.

Mindamellett az egész monarchia érezte az elnyomást nemcsak a magyarok, hanem a szabadelvű németek is türelmetlenül hordozták a rendőrállam erőszakos igáját. A szuro-nyokra támaszkodó hatalom megdőlt, Mihelyt az olasz-francia bábura 1859-ben kitűntette katonai hiányait és pénzügyi bukását. Bach 1859. aug. 21-én visszalepett. Egy ideig mint monarchia közelet szolgált a szentszéknél, míg a belső politikában felülkerekedő liberális áramlat azt lehetetlenné nem tette. Azóta visszavonultan élt és csak 1886-ban lépett ismét a nyilvánosság elé, midőn egész múltját meghazudtolva, képviselői mandátumot keresett, de elbukott.

Az amerikai magyarok a magyarosodásért. Az »Amerikai Nemzetőr«, ez a hazafias new-yorki magyar lap, lelkes felhívást tesz közé legutóbbi számában, melyben a többi közt így szól: »Azon gondolatra jöttünk, hogy bár távol szeretett hazánktól, mi amerikai magyarok is járuljunk hozzá ezred-éves éltünk emlékére a magyarosítás mielőbbi keresztülviteléhez. — Támogassuk a két köz-művelődési egyletet — bár rossz viszonyok között vagyunk ma itt majdnem mindnyájan — hogy hazánk megmagyarosításában nemcsak részünk legyen, hanem az otthon levők ama gazdagabbjait, ösztözzük, hogy ők is gondoljanak arra, hogy Magyarországot legyen magyar! Ha a rumunynak nem tetszik ez, ki vele Oláhországba, ha a száznak nem tetszik, Flandriába vele! Ideje már, hogy Magyarország legyen magyar! Lapunk a legszegényebb

Csakhogy ez a vigasz nem sokáig tartott Legidősebb leánya a zenedéből jött haza, hol Wagner »Götterdämmerung«-ját énekeltek. Az ének mogorvává, embergüllőlővé tette. Mit a jövő zenéjének megboldogult szerzője vétett, azért szegény Szabó barátomnak kellett lakolnia.

Alig tudta meg Ilon a történeteket, midőn legott meg volt győződve arról, hogy az a Szabó egy országos család.

— Miként tehetél ilyesmit kedves mamám! mondá Ilon. Nem emlékszel már, mit beszélt Magvassyné, hogy miként járt barát-
 nője ismerősének unokája? Ennél is szobát akart fogadni valaki. Mikor aztán megukra maradtak, torkon ragadta és megakarta rabolni. Hatha ez az, ki nálad szobát fogadott? A kulcsok nála vannak és éjjel majd meg-rabol.

E szavakra a gyanyó hápogva leszállt a bizalom hegyének ormáról és mint a bizonyos-ság görgetege zuhart a völgybe, hogy agyon-nyomja Szabót.

Szegény Szabó!
 Mártha néni a méltóságos asszony test-
 vérhuga, szellemes, bájos nő, ki életének leg-
 nagyobb részét Párisban tölté és a francia
 szellem és nyíltság mellett a tulzást is elsajá-
 titotta. Mártha néni, mondjuk, nagy szemeket
 meresztett a rejtélyes Szabó ügy hallatára és
 azonnal kész volt a Ponsou du Terrail-féle
 Rocambole.

Most már a »méltás« asszonynak is
 eszébe jutott, hogy ez embernek, e Szabónak
 valóságos gyilkos tekintete volt, hogy oly si-
 etséggel nyult a kulcsok után, — miként
 azt csakis rabló teheti és végre, hogy e sza-
 vakat »nevem Szabó«, bizonyos guynnyal ejtet-
 te ki.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Nevem Szabó *)

— Humoros beszélke. — Irta: **Mártonffy Imre.** —

Ki valaha butorozott szobát keresett Budapesten, könnyen meg fogja érteni Szabó József örömét, midőn egy heti lótas-futás és nem kevesebb mint hetvenöt szoba megtekintése után, végre talált alkalmasat és aránylag olcsót

Szabó barátom annyival inkább örvendett, mert mostanság a szállásfogadással mind-
 anyiszor ezimzadiát fogott.

Ha biztosították arról, hogy oly csendes és nyugodt lakása még sehol se volt, bizonyos lehetett abban, hogy éjjel legalább is négy-öt gyermek fog ordítani, vagy pedig a szállás-
 adó hitespár dulakodik a szomszéd szobában.

Mihelyt azt ígérték neki, hogy elkülönít-
 ve és háborítlanul fog lakni, úgy esküt tehe-
 tett volna arra, hogy naponként legalább is
 husz-harmincz ember megáll ajtaja előtt, ezt
 mondván: »Bocsánat, Szabó ur!»

Egy szállást csak azért fogadott, mert a
 szoba fekvése oly »rendkívülien egyszéges«, de
 nemsokára azt a meglepő észrevételt kelle ten-
 nie, hogy szállásadója a déleak fekvő szo-
 bát távollétében ruhaszárításra használta;
 szóval Szabó barátom a hónapos bér-lakók
 közt a legszerencsétlenebb volt, azért lett örö-
 me oly rendkívüli, mikor végre tisztességes
 embereknel, szépen butorozott szobát kapott,
 mert hát a szállásadó finom műveltségű,
 arisztokratikus külsejű nő volt, kit nyugdija-

zott államtitkár férje u an »méltóságos asszony-
 nak« czimezték.
 — No, gondolta magában, itt alkalma-
 sint tovább maradás egy hónapnál.
 Mert hát Szabó barátom valóságos nap-
 téri-renddel és jobb ügyre méltó pontos-
 sággal minden hónapban lakást változtatott és
 ellenkezőleg a közönséges emberekkel, idejét
 nem jantár, február, márczius stb, hanem la-
 kásai szerint számította, mint magyar-utca
 10., kalap-utca 4., róza-tér 2., bérkocsis-ut-
 cza 41. sz. stb.
 Ha nem vezetett volna pontos jegyzeket
 változó lakezimeiről, igen gyakran képtelen
 lett volna arra, hogy megtudja, hol lakik.
 Ne higgyék azonban, hogy Szabó bará-
 tom tán házastros ember volt. Nem! Csupán
 a balsors üldözte. Ő volt a legszerencsétle-
 nebb valameny. hónapos bér-lő közt.
 Állása szerint könyvvivő volt egy selyem-
 bársony nagykereskedésben.
 A könyvelés és könyvelendő árukkal érint-
 kezése által jelene oly lajy lett, mint a bár-
 sony és oly sima, mint a selyem.
 Alig hinné az ember, hogy a tárgyak,
 melyekkel éveken át foglalkozuk, bizonyos jelle-
 get adnak nekünk.
 A jogász ép oly feszes lesz, mint percso-
 mói; a tudós poros és száraz, mint régi köny-
 vei; a vaj- és cukorkereskedő szinte olvad
 az édességtől és ő maga a megtestesült
 édesség. És ezt majdnem minden foglalkozá-
 sra ki lehet terjeszteni.
 Szabó tehát olyan volt, mint a bársony
 és simasága még soha se ment nála annyira,
 mint midőn kérte a »méltóságos asszonyt«,
 hogy a szobát még ma készítsé el számára.
 Abbeli örömben, hogy ily »finom« esa-
 ládnál lakhatik, megelégedett minden apró
 intézkedésekről, melyek a »szobabérlésnél« szo-

kásban vannak, u. m. takarítás, főlzolgalat
 és több efféle. Adott öt forint foglalót, elkérte a
 kulcsot és tudatva a méltóságos asszonynyal,
 hogy holmiját másnap reggel fogják elhozni a
 szállodából, hol néhány napig lakott, hirtelen
 távozott.
 A méltóságos asszony nagyot bámult a
 szobafogadás és idegen kulcsok elvitelének e
 szokatlan módjára és midőn Szabó már a
 lépcsőn volt, utána szólt:
 — De uram, kihez van tulajdonképen
 szerencsém?
 — Nevem Szabó! — felelte barátom,
 alulról, miközben eltűnt.
 Midőn este a szokott gyűlhelyen elbe-
 szélte barátainak, hogy mily »szép szobát« fo-
 gadott — mely közlét, fent említett pontos-
 sággal, minden hó elején ismételte — azok
 ingerkedve kérdezték, vajjon a legközelebbi
 hónapra is fogadott e már szállást.
 A társaság éjjel után egy óráig maradt
 együtt aztán távoztak s mivel Szabó legköze-
 lebb lakott, mindnyájan hazakísérték?
 Midőn odaérték, mindnyájan meghámul-
 tak, hogy a második emelet ablakai ki van-
 nak világítva és az ablakoknál aggodalmas
 arcok mutatkoznak. Ekkor az egyik ablak ki-
 nyílt és az alulvők e szavakat hallották:
 »Ah, jönnek már a gazemberek!«
 — Nevem Szabó!
 E szavakat rebegé a méltóságos asz-
 szony, midőn szobájába ment.
 — Csodálatos ember! gondolá, kinek
 nem kell több egy percznél a szoba fogadá-
 sára, semmit se néz meg jól, mi után se tuda-
 kozdik, zsebrerakja a kulcsokat és távozik,
 mondván, hogy neve Szabó! No de folytató-
 magában, mindenféle ember van a világon,
 aztán meg miért ne hívhatnák Szabónak?

*) Mutatvány szerzőnek karácsonyra megjelenő
 »Elbocsátások« című kötetéből. Ára 1 frt; tanítók-
 nak feleáron. Kapható Újpesten.

JÓKAI MÓR összes műveinek új diszkiadása 4 frtos részletfizetésre is megszerezhető László Albert könyvkereskedésében

anyagi viszonyok között tartja fenn magát. — Kevés a jövedelme, de azért kész megadózni magát évente s ugyanazért e célra ezennel egyelőre 20 dollárt ajánl föl. Adózza meg magát mindaz, a ki teheti, a ki magyar, egyletek, úgy mint egyesek! Adózzon olyan összeggel, a milyent megbir. A ki csak 25 centet adhat, olyba vesszük, mint a ki 100-at adhat. Az azonnal felajánlott összegeket lapunkhoz kérjük beküldeni s ha látjuk a lelkesedést, a készséges önként megadóztatást, közművelődési fiók egyletet alakítunk it t

BELFÖLD.

Vasut a csorbai tóhoz. A Magas-Tatra egyik legszebb pontja, a csorbai-tó nem sokára megközelíthető lesz minden nehézség nélkül. Idősb Szent-Iványi József, a csorbai tóvidék tulajdonosa, fogaskerekű vasutat épített a kassa-oderbergi vasut Csorba állomásától fel a tóig. A vasut közeg. bejárását a napokban megtartották.

Országgyűlés. A képviselőház tegnap ülésének elején Tisza Lajos gróf ő felsége személyi körüli miniszter tett néhány helyreigazító megjegyzést Helfy, Horánszky és Herman Ottó korábbi beszédeire, melyekben az ő szegedi szónoklatával foglalkoztak.

A belügyminiszterium budgetjét tárgyalta ezután a ház. Az előadói széklet P u l s z k y Á g o s t foglalta el. Szakszerű közigazgatási vita fejlődött ki, melyben részt vettek: Apponyi Albert gróf, Holló Lajos, Bujanovich Sándor, Helfy Ignác és Hieronymi Károly, a reflektált a főszovalásokra s kifejtette azt aki sorrendet, amelyben a közigazgatás reformját megoldani kívánja. A részletes tárgyalás során Herman Ottó és Kovács József szóval felkiknek Hieronymi megnyugtató fölvilágosításokkal szolgált.

KÜLFÖLD.

A Windisch-Graetz-kabinet Bécs nov. 12. Windisch-Graetz herceg ma dében 12 órakor tette ő felsége kezébe az esküt, először mint titkos tanácsos, azután pedig mint miniszterelnök. Ezután a kabinet összes tagjai együttesen tették le ő felsége kezébe az esküt, mely után ő felsége a kabinet tagjait egyenként kihallgatáson fogadta. A kihallgatások 3/4 óráig tartottak. D. u. 1 órakor a kabinet összes tagjai megjelentek Taaffe grófnál, hogy tőle együttesen bucsut vegyének. A hivatalos Wiener Zeitung mai száma közli a Taaffe kabinet fölmenté-ére és a Windisch-Graetz-kabinet kinevezésére vonatkozó császári káziratokat.

A pápa aranyrózsája. A pápa aranyrózsáját, melyet a pápa évről-évre valamely fejedelmi ház női tagjának szokott ajándékozni, a jövő esztendőben Stefania özvegy trónörökösne fogja megkapni.

A három nő tanácskozott, hogy mittevék legyenek.

Ily hangulatban találta őket a család régi barátja, hírlapíró, kinél szintén teljesedett az, mit fonnebb a foglalkozás befolyásáról emlitettünk.

Ennek mindig csak tollával volt dolga, órák hosszáig nézte tolla hegyét, minél fogva hajlandó volt minden dolgot hegyére állítani.

— Hogyan, méltóságos asszonyom, ily ember fogad önnel szobát? És ily gyanus körülmények közt? Ez minden bizonynyal valamely betérő banda vezére, kinél kulcsai vannak, egy éjjelen mindent eltakarit innét. Itt azonban in'ezkedni kell.

Intéz kedtek
A házmesterrel tudatták a dolgot, ki kézséggel ajánkozott, hogy órködni fog és elcsipi a gazembert.

Meggyújtottak valamennyi petroleum lámpát, hogy világos legyen, ha jó és ne gyilkolhassa meg őket egymásután a sötétben. Ekkor jött Szabó.

Midőn a »méltóságok« megláttek a számostarú társaságát, azt mondták egymásnak: »Ah jönnék a gazemberek!«

Szabó nagyot bámult, midőn a házmester bunkó bittal fegyverkezve fogadta és lakásáig kísérte, a nélkül, hogy szólt volna.

— Barátságos, de nagyon féltős emberek, gondolta magában. Mennyire aggodnak, hogy bajom ne essék.

A második emeleten mindnyájan sorfalat képeztek.

Nemán, de felig ijedt, felig fenyegető arcaul úgy, hogy valóágos vesszót kelle futnia szobájáig.

Szabó zavartan köszönt.
Azonban alig lépte át szobája küszöbét, midőn az ajtót kívülről rázárták.

— Igy ni, rablóvezér ur! szóltak be a kuleslyukon, most foglyunk és ha erőszakosan akar szabadulni, golyót rápítunk agyába, tisztelt Szabó ur!

A se.yemimaságu Szabónak, ki oly bár-

Népoktatási ügyünk.

(O.) Veszprémmegye humánus közönsége volt az első, mely átverte népünk nehéz megélhetési állapotát a jelenben, miért is figyelemreméltó felterjesztést intézett a képviselőház elé.

Élénk visszhangot kelt és kellemesen érinti mindazon embereket, kik a haladást a nép oktatásával egybeforrottak tudják. — Ha bonczkes ala vesszük Európa azon művelt államait, melyekkel államilag szervezve, politikai és közművelődési színvonalukkal párhuzamosan haladunk és büszkén valljuk: velük a felvilágosodottság és művelődés terén lépést tartunk: meglátjuk, hogy mennyire igazolatlan ezen állításunk.

Van ugyan törvényünk, mely kötelezi a nép ifju generációját az iskola frequentálására, de azzal csak törvénykönyvünk hízótt; mert nem fordítunk komoly figyelmet arra, hogy a törvény rendiben keresztül vitessék. Nem mindig drákói szigor az egyetlen eszköz arra, hogy a törvény törvény maradjon a szó nyomos értelmében; hogy a törvény ereje ne apadjon, el ne párologjon, hanem enyhíteni kell ott a közönségnek, azon közönségnek, mely szellemi és anyagi tehetségénél fogva konzulátusa, szószólója a nemzetnek, hol a törvény büntetés szorítja a népet, szem előtt tartva azt, hogy az enyhítés által az ország virágzása, fejlődése csorbát ne szenvedjen.

Figyelmén kívül hagyni a szegény néposztályt és uessze elhagyni a tehetségesebb, a gazdag elem háta mögött, nem méltó jellemzése a haladásnak. Már pedig mi azt szeretjük állítani, hogy virázzik, halad nemzetünk. És ha visszatekintünk népünk: elborul szemünk a fájdalomtól és önkéntelenül orozánk-ra ül a pir, hogy valótlan állítottunk, mi, kiknek a valótlan állítás semmi körülmények között sincsen a vérünkben.

Alig hisszük, hogy cikkünk jellege homlok-egyenest ellenkeznek az intelligens társadalom érzelmeivel. Hiani nem merjük és nem is hisszük, pedig azért, hogy nem tartjuk művelt társadalmunkat oly önzőnek, hogy csak egyedül magát valjja nemzetnek, hanem involváljuk neki azt, hogy büszkén mondja: a nép a nemzet! És mert azt valjja, miért veri béköba a benne élő humanizmust, hogy az a nép nehéz megélhetésére ne figyelmeztesse?

Azt minden józan felfogásu ember tudja, hogy a hol nagy különben is a teher, a hol mázsányi suly alatt görnyed az ember, ott sok egy font is, ha azt még ráteszük. Az 1891. 43. tez. pedig az a font, mely a népre tulajsként nehezedik, nevezetesen a népoktatási-ügyenél.

Nevezett tez. arányosítva a nép mai viszonyaiival, egyelőn azon eshetőséggel, mely a népoktatási ügyet népszerűtlenné tette; a népoktatási ügyet arra jutattai pedig annyit tesz, mint visszalökési oda, a honnan elindultunk ezelőtt évekket. Nemzetünk akkor úgy fog feltűnni majdan a haladás láthatárán, mint egy üstökös a homályos farkkal a többi fénylő csillagok között.

Hogy a nép messze elmaradt hátunk mögött az oktatás és a közművelődés terén, ahöz

sonyos légysággal akart az életen átsurranni, hideg veríték borítá homlokát.

Miféle emberek közé jutott!

Talán tébolydában fogadott szobát? Ketségesbeesett nézett körül szobájában. Minden ingót kihoordtak volt abból, csak a pamlagot hagytak ott. Erre feküdt barátom, hogy bevarja a reggelt.

Sulyos álmok györtörtek. Majd kényszerzubbonyt érzett testen, majd czellában látta magát.

Mint gyilkost fogták el, pedig nem gyilkolt, csupán »könyvelt«. De az mit se használt. A vérdpadra bucczótták és lefejezték.

Feje lehullott a padlóra. Fölebredt.

A pamlagról esett le álmában. A nap sugarai elárasztották a szép nagy szobát és a méltóságos asszony állt előtte és zavartan mosolyogva adta tudtára, hogy Szabó ur üzletéből a háza szolga elhozta holmijait. Azután ószinten elbeszélte ijedelmét és bocsánatot kért, amiért nem hitte, hogy Szabó a neve.

— Magam vagyok oka, felelte Szabó barátom. Neveim oly közönséges, hogy azt nem mondani, hanem bizonyítani kell. Fölfogom ijedelmét.

Azóta a »méltóságok« mindent elkövetnek, hogy a Szabó név martirjának megkönyvit-sék életét, a miért ártatlanul kellett szenvednie, és Szabó barátom nagyon jól érezheti magát náluk, mert már ... őt hét óta lakik ott.

Csak egy kardpárbaj!

— Elbeszélés. —

Írta: **M. Fadgyas Etelka.**

Kedvesebb fiut alig lehetett képzelni Homonnay Szilárdnál. — Minden szava csupa éléz; minden élce csupa szellem; előadási modora finom, kellemes, s öreggel fiatalall szemben, lett legyen az nő, avagy férfi, a lehető legudvariasabb volt. S mind e kedves tulajdonságokon felül még ráillet nemcsak ama megjegyzés, hogy »jó fiú,« hanem az is, hogy »csinos fiú.«

nem kell kommentár, mert jóval több eklatás példát látunk, ha csak egy kissé komolyan foglalkozunk ez ügygel, mint a mennyit látunk szabad volna ma, a közművelődés és a haladás századában.

Akkor sem, de talán mégis inkább számíthatna enyhítő körülményekre az 1891. 43. tez., ha a tanítói nyugdíj- és gyámalap javára szedett eme díjakkal jelentékenyen szaporodna és jutna — a mint jutnia kellene — az előregedett nemzet napszámásainak.

Nem háramlik teljesen a vád sulya a törvényhozásra sem, mert elvégre is: a törvénytestület hozza a törvényeket és a nép, a nemzet körülményei, viszonyai szentesítik azt. Az 1891. tez.-et megszavazta és érvényre juttatta a törvényhozás, de annak analízálása után bizony mondhatjuk, hogy nem igen számolt a név anyagi állásával, viszonyával és ebből következék az, hogy mi is csatlakozunk Veszprémmegye közönségéhez, és írjuk alá azon figyelemreméltó feltérjesztést, a melyben kéri a képviselőházat, hogy a hozzájárulási díj, tekintettel a szegény néposztály viszonyaira, törvényhozási uton eltöröltsék; és teyük mi is teljesen magunkéva Európa művelt államaibak az ingyen iskolztatás felé való törekvését.

A keresk. és iparkamarától.

I.
Kereskedők figyelmébe. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur közhírre tétel czéljából arról értesíti a kamarát, hogy a tőlünk Németországba vitt mindazon áruk, melyek a német birodalommal fenálló és az 1892 III. t. czikkbe iktatott kereskedelmi és vámszerződés (A.) mellékletében foglaltaknak, vám tekintetében az eddigi bánásmódban részesülnek ugyan továbbra is, de hogy alola egyelőre mégis kivételt képeznek az épület és szerszámfa, a hordódonga, — és a kosárfonó-füz, mint a melyeknél a német kormány a termelés igazolását követeli. — Közli azon fölül ama árucikkék jegyzékét is, melyek a két állam vámszerződésében nincsenek ugyan levőtte, de amelyekre névre Németország szintén megkívánja a termelés igazolását. — Mindezek felől kamaránk a hivatalos órák alatt részletes felvilágosítással szolgál.

II.
Kereskedők figyelmébe. A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége Budapesten, pályafenartási fak szállításának biztositása érdekében f. é. december hó 7-én lejáró zárt pályázatot hirdet. Részletes föltételei és tárgyai a hivatalos órák alatt kamaránknál megtekinthetők. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sótahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Meg is nyerte csaknem mindenkinek már az első találkozásnál tetszését, s később rokonszenvét.

Ennél fogva mindég szivesen látott egy-niség volt nemcsak pajtásai között, hanem a társaságokban is.

Mindazáltal a vele szorosabb ismeretségben levő ifjaknak, hol egyike, hol másikával nem egyszer jött összeütközésbe, s ilyenkor gyakran hetekig eltartott köztök a harag. E körülmény pedig bármi különösnek tűnjék is fel, Szilárd említett sajtásáival szemben; az ő tulajdonságos érzékenységében gyökeredezett; melytől annyira elhagyott maga fölött hatalmasodni, hogy utóbb a legcékeleyebb szót sem érdemlő dolgokért is azonnal nehezelt, vagy legalább, miután birt annyit józan észszel, hogy annak oktatását belássa; immár akkoratán kívüli nehezítést szinlelt, mely jelenség pedig már csakis túlzékenységné nevezhető. S ez ép oly nagy háza, mint aminő erény érző, — méltó dolgokért — érzékeny szívetl birtni.

Más, kevésbé rokonszenves ifjutól, pajtásai aligha túrték volna el, hogy minduntalan nehezeltjen, de mivel őt annyira kedvelték, s mivel nehezítését az illetőkkel szemben, — ahogy ismeretése után következtethetjük, sosem nyitvánította sértő modorban, hanem csupán tartózkodó, komoly magaviselettel, ennel fogva ő tőle, különösen később, a megszokás után, nemcsak hogy eltűrték a gyakori nehezítés, de sőt önként adták neki, a képzelt sértettnek barátságos közlekedéssel elégtételt, mit Szilárd a legkomolyabban el is várt mindenkítől.

Pajtásai között különösen Salgóy Pista volt az, kit lejjobbban kedvelt, sőt a kin — lehet mondanni — ama rajongó baráti szeretettel csüggött, melyre leginkább csak az ifjak képesek.

Salgóy amily hasonló volt Szilárdhoz sok tekintetben, épp annyira ellentéte volt abban, hogy ő nem egyhamar haragudott meg valakire.

Sőt, ha tán komoly okot is adott rá egyik-másik kortársa, mindég azt nézte előbb, hogy kitől jön a sértés. Ha afféle szeleburdi,

Nov. 17. A Csokonai-kör felolvasó estélye a Margit-fürdőben.

Nov. 19. Kaszás Gábor próbálja a »Korona« táncszertelmében.

Nov. 20. Csokonai-ünnepély a színházban.
Dec. 1. Hangverseny a debreczeni egyetem javára.

Ujdonságok.

* **A Csokonai-kör** szepítészeti szakosztálya tegnap d. u. ülést tartott a kereskedő ifjak önk. köri helyiségében. A gyűlésen jelen voltak: Komlóssy Arthur, Gerecsy Kálmán, Zöld Mihály, Komlóssy Dezső, Bakonyi Samu, Simonffy Emil, Dr. Tüdös János, Szilágyi Károly, Márk Endre, Balkányi Ede és Zoltai Lajos titkár. A gyűlés tárgya volt a kertek gondozása feletti szerződés bemutatása. — Felolvasottat Lengyel Imre jelentése, mely szerint H e y k á l Ede kertészszel meg ugyan a szerződés létre nem jött, de hajlandóknak mutatkozik az elfogadni s reméli, hogy a bele helyezett bizalomnak s reménynek eleget i fog tenni. Bakonyi Samu ajánlja, hogy a szerződés az ügyész közbenjöttével köttessék meg, mi elfogadtatik. Lengyel Imre utolag felhivatik jknyvi kivonatban, hogy a szerződés megkötését eszközölje a kör ügyészének közbenjöttével a kézbesítéstől számított 30 nap alatt. Bemutatottat ezután Kovács József helybeli festőművész által elkészített Csokonai arczkép, melyet a választmány sikerültnék s elfogadhatónak talált s elismerése kifejezése mellett a kör tulajdonába vett át. Kovács festő különben felkérteik, hogy a nov. 17-én tartandó ünnepélyen a kép fölállítását s rendezése körüli teendőket rendezze. Olvasottat ezután a szatmári Kőlesey társulat felszólító levele, melylyel a kör közönsős érinkezésre s összeköttetésre hívja fel a Csokonai kört. A választmány intézkedett, hogy a Kőlesey kört a rendezőség meghívja a 17-iki ünnepélyre.

* **Alispáni jelentés.** A tegnap tartott megyei közigazgatási bizottsági ülés elé terjesztett alispáni jelentés szerint a személyes vagyonbizottság a megye területén az elmúlt hóban kielégítő volt. Tíz eset 6 jelentetett be s egy sem volt olyan, mely jelentékenyebb károsodást okozott volna. A hasznos állalatok állapot általánosságban elég jó volt.

* **Színház.** Tegnap este a »A strike« cz. népszínmű került színre közepes számú közönség előtt. Jók voltak a szereplők közül Krémér, ki nagyon sok gondot fordított alakítására s igen ügyes maszkirozást mutatott be, továbbá a főszereplők közül Arday Ida, H. Csillag A., Ferenczi, Sándor Emil, Lócserkné, Hevesi. — Ma »F a u s t«, Góthe drámai költeménye adatik, holnap a »M o n g o d i n u r f e l e s e g e « kerül színre. — A csütörtöki dízeloladásra már számos előjegyzés történt. A katonazenekar C z a p e k Péter karnagy vezénylete mellett Bethowen »P r o m e t h e u s « nyitányát adja elő. — Ez után nagy allegorikus-csoportozatok nyitják meg az előadást. A szin a keresepi temetőt tünteti fel Csiky Gergely impozáns siremléke-

henczergő ifju követte azt el ellene, rá sem hederített, minden szerénységgel mellett is azt gondolva magában, hogy »Többre tartom magam, sem hogy ilyen semmiházinak oktain beszéde által sértve éi zhessem magam. S ha éppen olyan vastag volt a bántalom, hogy lehetetlen volt fel nem vennie, visszavágta azonnal, de mosolygó arczszal, s olyan modorban, hogy az illető nemcsak viszont sértve nem érezhette magát általa, de sőt a megbánás ebredt fel benne tette miatt, s igyekezett azt helyrehozni.

Ha pedig komolyabb ifju által részesült Pista sértésben, azt nyomban megkérdezte: »pajtás, hogy érted ezt? Én tudtommal nem bántottalak, tehát mi okból mondod e szavaldat?«

Igy aztán, akár e válasz által, akár annak megtagadása folytán, azonnal megduhadta, hogy az illető szándék nélkü-e, avagy Pistát félreértve, szándékkal követte-e el a sértést. S valamint előbbi esetben azonnal tisztázva lett a dolog, addig utóbbiban, szintén módjában állt Pistának a kellemetlen haragtartásnak elejét venni.

S így történt az meg, hogy Pistára még Szilárd sem tartott soba haragot, sőt hogy a legbensőbb barátságos fejlődött ki köztök.

Ennek következtében a két ifjut ritkán lehetett egymás nélkül látni. Egymás mellett ültek a gimnázium, majd később a jogakadémia padján, együtt jártak sétálni és látogatásokra, s házi mulatságokon is csak együtt jelentek meg. — Ahova nem volt mindkettő hivatalos,oda egyik sem ment. Még együtt tanultak is, s ilyenkor Pista, ki szülőföld lakott, ment Szilárdhoz, mert nála, ki falusi fiu lére idegeneknél hónapos szobát birt, sokkal háborítlanabbul végezheték a tanulást. Ha azonban szórakozni akartak együtt, olyankor rendszeren Szilárd ment Pistához, hol mint zeneörtöknek, zongora és hegedű állt rendelkezésükre: a kertben pedig tornáza sban lehetők kedvteléseket.

(Folyt. köv.)

kével, itt jelent egyes alakjai s zött álló »Emlé sirja fölé. — Ez nyomorúság, C rajba. Az érdek figyelmét.

* **Tanítg** felügyelő jelentési ülés elé, m 213 darab kiad nagy részét a már létesített szakrajz tanfoly fogantatása rendezésének t pán a h-szobos látogatta meg, iskolának gazdas fejlesztéséhez területet megsz kérényvet a m

* **Egyhá** ház tanácssteru napján d. u. Targy: a mult tárgysorozatáb

* **Szűlet** megye területen egyen; születés léleset 12 ford sági eset volt.

* **Egy h** ván, 48/49-es t tesse holnaputn egyenruhás. hon

* **Egész** tén. Az ember elmult hóban v valóban volt, szervezetre jó közepes számú tőző körök kö csökent. Legt azon fordult minden közélet azonban 60-ná v ö r h e n y l ó n és Nadudv B-Ujvároson e h a g y m á z s kori, okt, hólá kör felolvasal.

lob több eset hatóságig ellenlittatott napora. Ha trachon delet az illet

* **A h** házban f. é. o ber végén fog érkezett 2 fér után szabadon főber hó végén Rend, fegyelm zés kielégítő

* **Lógy** f. hó 23-ikán. lógyakorlatok, lesznek, reggel

* **Finán** ti pénzügygaz szabad kikötő, hogy vasparip bánást megtan egymástól táv nagyon lassu gyorsítását cz lete, a melyne De még nagy czoknak, a ki gyat ad a vas

* **Mag** baton halt me ki 90 éves k egy 85 éves k ban csak hat 12 gyermek, gyásolja.

* **Még** 1893. évi no *Margit- vó barátságos va tött felolvasó

1. »A ténénekkar.
2. Elnök Arnold.

3. Szava vassa Géresi.

4. »Cso- talja és ismer lelepezése, (fes

7. »A re énékár.

Tagok s fizetnek. Nem

* **Kineve** nek árvaszéki avaszéki ünö gyamnak Ró számvérvővé Antal alapítva hivatali szá

* **Lopa** Ferencz hely s ét Azonkívi

...kőr felolvasó estélye a labor próbájára a „Korona” ünnepély a színházban. ... egy debreczeni egyetem

Ünnepek.

Kőr széplétszeti szakulást tartott a kereskedő... A gyűlésen jelen... Góréssy Kálmán, Dezső, Bakonyi Samu, ... Kovács József helybéli... Csokonai arcz... Kőr felolvasó estélye a labor próbájára a „Korona” ünnepély a színházban. ... egy debreczeni egyetem

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

Ünnepek. A tegnapi nap... bizottsági ülés... a személy és... a területén az elmult... a területén az elmult... a területén az elmult

kével, itt jelennek meg Csiky színműveinek egyes alakjai s végül a birnév-harsonái között álló „Emlékezet” koszorút nyújt a költő sirja fölé. — Ezután előadásra kerül a Czifranomorúság, Csiky egyik leghatásosabb darabja. Az érdekes estre felhívjuk a közönség figyelmét.

Tanügy. Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő jelentést tett a megyei közg. bizottsági ülés elé, mely szerint 203 ügydarab és 213 darab kiadvány elintézésével idejének nagy részét a székhelyen létesítendő, vagy már létesített női ipariskola, iparos segédek szakrajz tanfolyama, az új ipariskolai utasítás foganatosítása és a dajka képző tanfolyam rendezésének teendőire fordította s ezért csupán a h.-szoboszlói és h.-bözörményi iskolát látogatta meg. H.-Szoboszló város a polgári iskolának gazdasági szakirányban leendő kifejlesztéséhez a város-majior nevű kert területet megszavazta és államségély iránti kérvényét a minisztériumhoz benyújtotta.

Egyház. A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1893-ik évi nov. hó 16-ik napján d. u. 3 órákor közgyűlés tartatik. Tárgy: a mult vasárnapról elmaradt gyűlés tárgysorozatában foglalt ügyek.

Születés és halálozás. Hajdúvármegye területén a mult hóban elhalt 408 ember; született 571 gyermek. Rendkívüli haláleset 12 fordult elő, ezek közt 8 öngyilkossági eset volt.

Egy honvéd halála. Gonda István, 48/49-es honvéd, tegnap meghalt. Temetése holnapután lesz, melyre kivonulnak az egyenruhás honvédek is.

Égésügy a megye területén. Az emberi közegészség ügy állapota az elmult hóban a megye területén általában javulóban volt, a kedvező időjárás az emberi szervezetre jótékony hatott. A betegségek közepes számmal fordultak elő. A beveny fertőző kórok között a diphteria általában csökken. Legtöbb eset Bözörményben és Nánáson fordult elő, de szörványoson, majdnem minden községben. Azokt. havi betegségek száma azonban 60-nál kevesebb a szept. havinál. A vörheny Bözörményben, Kaban, Szoboszló és Nádudvaron lépett fel. Egyes esetek B.-Ujvárosban és Hadházon is észleltek. A t. a g y m á z P.-Ladányban fordult elő. Okt. hóban 10 esetben fordult elő nyhe kór lefolyással. A szemcsés köthártyalob több esetben fordult elő a legnagyobb hatósági ellenőrzés mellett is több beteg szállított naponként a debreczeni kózkórházba. A trachoma tárgyában küldött felsőbb rendeletet az illetékes hatóságok újra közlik.

A hajdu-bözörményi fiók-fogházban f. é. október hó folyamán a szeptember végén fogva maradt 22 férfi és 12 nőhöz érkezett 2 férfi, hat nő. Büntetése kiállása után szabadon bocsájtott 6 férfi, 9 nő. Október hó végével fogva maradt 18 férfi, 9 nő. Rend, fegyelem tisztaság, egészségügy s élelmezés kielégítő volt.

Lógyakorlat. A 39-ik sor ezred f. hó 23-ikán a pallagon lógyakorlatot tart. A lógyakorlatok, melyek alatt az utak zárva lesznek, reggel 8 — órától 11-ig tartanak.

Financzok a vaspárisán. A trieszti pénzügyigazgatóság rendelettel kötelezte a szabad kikötőben alkalmazott pénzügyőröket, hogy vaspárisáti vásároljanak és a vele való bánást megtanulják. A kikötőben ugyanis az egymástól távolfekvő rakatárk között eddig nagyon lassu volt a közlekedés. — Ennek a gyorsítását célozza a pénzügyigazgató rendlete, a melynek a kereskedők nagyon örülnek. De még nagyobb az öröme az utcazi suhanczoknak, a kik humorának pompás, halás tárgyat ad a vaspárisán repülő financz.

Magas kor. Hajdu-Sámszonban szombaton halt meg a 103 éves Kovács Lajosné, ki 90 éves korában negyedszer ment férjhez egy 85 éves emberhez. Ez a boldog férj azonban csak hat hónapig élt vele. A matrónát 12 gyermek, 73 unoka és 29 dédunoka gyászolja.

Meghívó. A „Csokonai kör” által 1893. évi november 17-én este 7 órákor, a „Margit” fordó disztremében rendezendő barátságos vacsorával és táncszal egybekötött felolvasó estélyre.

- Tárgysorozat:
1. „A tihanyi echo”, előadja a főiskola énekkar.
 2. Elnöki megnyitó beszéd, tartja Vértesi Arnold.
 3. Szavaltat Janossy Zoltántól.
 4. „Milleniumi gondolatok” írta és felolvassa Géresi Kálmán.
 5. „Csokonai egy eredeti levele”, bemutatja és ismerteti Komlóssy Arthur.
 6. Csokonai Vitéz Mihály arczképének leleplezése, (festette Kovács János.)
 7. „A reményhez” előadja a főiskola énekkar.

Tagok s hozzátartozók belépti-díjat nem fizetnek. Nem tagoknak belépti-díj 1 frt.

Kinevezések. Öry Samueel arvaszéki ülnök arvaszéki elnök, Bészler Károly közgyám arvaszéki ülnökké, Megyesy Lajos szanvevő közgyámnak Rontsik Lajos házi pénztári ellenőr szanvevővé, házi pénztári ellenőr Komáromy Antal alapítványi ellenőrre Koszorus Kálmánadó hivatali számtiszt vezetteték ki ideiglenesen.

Lopás. Gregeczai Karoly ellopta Gál Ferencz helybéli asztalosnak műhely felszerését. Azonkívül társaitól több rendbeli ruha-

neműeket lopott. Ügyét a rendőrség a kir. ügyészséghez tette át.

A főiskolai tápintézet (K ö s z ö n ö n y i l a t k o z a t D e b r e c z e n s z. kir. város közönségéhez.) A főiskolai tápintézet s a szegénysorsu tanuló ifjúság részére elrendelt öszi segélygyűjtés befejeztéven, a kedvező eredmény — melyről felsőbb hatóságunknak legközelebb jelentést teszünk — arra indítja ezen főiskolai igazgatóságot, — hogy a buzgó adakozóknak meghozott áldozataikért mély köszönetünket fejezzük ki. Debreczen, 1863. november 12. A főiskolai igazgatóság.

Népesedés. Városunk kül- és belterületén az elmult héten nov. 5. től 11 ig terjedő héten született törvényes fiu 16, leány 19, törvtelen fiu 3, leány 5. összesen 33. Meghaltak ezzel szemben 28 an. A szaporodás tehát 15.

Női festészeti tanfolyam Debreczenben. Tegnapi lapunk napi hírei között felhívjuk a t. közönség becses figyelmét a városunkban Pálffy József főreáliskolai rajztanár és festőművész által létesítendő női festészeti tanfolyamra. Nem akarjuk e helyütt külön hangsúlyozni, mily fontos szerepe van a rajzolásnak és festészetnek a jó izlés fejlesztésére, hiszen ezt a művelt közönség nagyon is jól tudja. Csak azt akarjuk kiemelni, hogy örömmel értesültünk nevezett tanárnak szándékáról annál is inkább, mert a tervezett tanfolyam sok művelt család részéről már több ízben hangsúlyozott hézagot fog pótolni. Míndön e tanfolyamot ismételtelen legmelegebben ajánljuk az érdeklődők szives figyelmébe, tájékoztatásul a következőket jegyezzük meg: A tanfolyam látogatása nincs előre meghatározott időtartamhoz kötve. A festés vagy rajzolás tanításairt úgy a kezdők, mint haladók havonként 5 frt tandíjat fizetnek és tetszés szerinti ideig látogathalják a tanfolyamot; a jelentkezés csak egy hónapra kötelező. — A tanfolyam helyisége az áll. főreáliskola szabadkéz intézetében már tanítás nincs, külön kívánatra a tanár saját műtermében hetenként kétszer 2 — 2, összesen 4 órában.

Köszönetnyilvánítás. Rokonaink, barátaink s ismerőseink, kik kis leányunk Irén temetésén megjelentek sziveskedtek, fogadják ez uton is köszönetünket. Dezső László és családja.

Tudomás! Minthogy a mult években fegyünk kitett légszészoráknál a világítás gyakorlati hiányt szenvedett, batorkodunk azoknak elhárítása céljából a tisztelt fogyasztókat arra figyelmeztetni, hogy légszészorájokat a befagyás ellen ideje-korán biztosítsák. Készek vagyunk a kellő intézkedéseket a költség megtérítése mellett megtenni, és felkérjük, miszerint sziveskedjenek arra nevezé jelentkezni, hogy légszészorájok körül a befagyás eleni intézkedések megtételésének. Egyszersmind megjegezzük, hogy magoknak tulajdonítsák, ha ezen intézkedések elmulasztása esetén beálló fagy alkalmával légszészorájok befagyása folytán a világításban hiány keletkezik. Augsburgi légszész ipar társulati légszészgyár igazgatósága Debreczen. (502.) 2-3.

Köszönetnyilvánítás. Mind azon mélyen tisztelt ismerőseink, — kik drága halottunk temetésére alkalmából jelenlétük, illetve részvétükkel fájdalomukat enyhítették, fogadják öszinte s forró köszönetünket. Debreczen 1893. Nov. 14. Mihalovits Jenő s neje.

Az egyetemi ifjúság és az egyházpolitika.

A fővárosi egyetemi ifjúság vasárnap d. u. közgyűlést tartott, hogy azon állást foglaljon a küszöbön levő egyházpolitikai reformok mellett.

A tanácskozás lefolyása olyan volt, a milyent még nem láttam a városbába terme. A gyűlésen az első szónok beszéde után allandoan a legnagyobb zaj és láрма uralkodott, a mit egy csomó román nemzetiségű egyetemi hallgató mesterségesen szított. Kevesen, alig 15-20-an lehettek, de annál jobban győzték torokkal s egymást váltották fel az izgató jelenetek épen az elnöki emelvény előtt, a hol helyet foglaltak.

Bottlik elnök a főkolompókat kiutasította a teremből, de a rend csak nem akart helyreállni, ugy hogy a rendőrség részéről egy fogalmazó kíséretében jelen volt Máltás Hugó rendőrkapitány többször akarta a gyűlést feloszlátni.

Engel Aurél joghallgató nyitotta meg a közgyűlést, Bottlik József joghallgató ajánlván annak elnökül, a ki erre a melleje választott jegyzőkké elfoglalta helyét.

Engel Aurél jh. erre a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

„A budapesti egyetemi polgárság közgyűlése szívből üdvözlí azon államferfiakat, kik, felismerve a kor követelményét, liberális alapokon fejlesztik tovább a magyar államiéletet; kijeleni, hogy lelkes örömmel csatlakozik hozzájuk és támogatja őket a benne rejlő erkölcsi súlyljal.”

„Ezen érzelmek tolmácsolása céljából a polgári házasság és vallásszabadság eszméinek előharcosaikhoz: Wekerle Sándor dr., Szilágyi Dezső és gróf Csáky Albin miniszterekhez tizenkét tagból álló küldöttséget menesztetek.”

Több ellenvélemény meghallgatása után Engel Aurél indítványának a köldöttségre vonatkozó részét visszavonja és azt akarja, hogy az, a miben az ifjúság megegyezik, a szabadelvű reformok meletti állásfoglalás, mint az ifjúság egyhangu határozata jusson a nyilvánosságra elé.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta Engel Aurél indítványát Parhetch László egyetemi körü elnök ama taldásával, mikép ezt oly reményben teszi, hogy a szabadelvűség kulcusa a nemzeti eszmék apolásával kapcsolatosan fog történni.

TÖRVÉNYSZÉK.

Zsidó válópör a katolikus szent-szék előtt. Házassági bíraskodásunkban páratlan esett fordult elő legutóbb. A zsidó vallásu P. Tibor Topolány tizenkilenc év előtt zsidó ritus szerint házasságot kötött F. Rózával. Az asz-zonyak azonban keresztény udvarlója akadt és mert hozzá akart menni feleségül, áttért a református vallásra, és válópört indított férje ellen a budapesti törvényszéknel. A férj azonban minden áron megakarta hiúsítani a nő új házasságát és mikor a válópör már javában folyt, áttért az unitárius vallásra, mikor pedig Kolozsvárra új pörbe idézték, római katolikussá lett. Az udvarló elunta a hosszas várakozást, az asz-zony azonban most már csak annál nagyobb gyűlölettel indította meg a válópört férje ellen az esztergomi szent-széknel. A katolikus szent-szék azután 1912. számú ítéletével csakugyan fölbontotta a zsidó ritus szerint kötött házasságot, kimondván, hogy arra elég ok fogrog fenn — a katolikus kánonjog szempontjából.

A hydrographia befolyása nemzetgazdasági viszonyainkra.

— Egy naplóból. —

Hires ember vagyok. Már annak módja szerint. Hires ember vagyok Findzsiben. Tehát igen természetes, hogy mindenféle programon kell szerepelnem. Az igaz, hogy semmi sem oly kellemetlen, mint ez. Kényelmesen heverek pamplagomon. Hirtelen az ajtón keményen dörmöböznék.

Hajlandó levén e mennydörgést kopogtatásnak tekinteni, fuvolaszerűen mondom: — Tessék.

A tessékre — a mi nekem egyáltalában nem tetszik — belép két kifent bajszu uriember.

— Tisztelt uram, az ön csillagként fénylő tehetségei levetették sugarait a „Czizmadia” Önmivelő, Zenélő és Harsogva Trombitáló Egylete-be is.

Fényes tehetségeimet magában egyesítő bámuló arcot vágtam.

A két jeles férfi folytatá: — S ezért óhajunk mióváltat körülményezni szeretvén, kérjük, sziveskedjék felolvasni valamely humoros elbeszélést.

A megtisztelő kívánságra fejet hajtottam.

Vártam, hogy a két jeles ember távozzék.

Hiába a szónok felém fordult, azután asztalom felé, hol egy üveg jóféle magyaradi busongót néma magányban.

Nem tudtam, mit jelentsen ez.

— Annak öröme, hogy jeles írónk felhívásunkat elfogadta, engedje meg, hadd köszönthessük egészségére.

Fájdalomtelt szívvél odaadtam.

Az igaz, hogy két kortyántásra megitták, de legalább kaptam egy egékig dicsőítő toasztot.

Még mind nem volt elég. Éppen névnapom lévén, gyöngéd feleségem pompás süteményt készített. Éppen ott volt egy tál, velök megtelve.

Az „szónok” újra felém fordult: — S engedje meg, nagy férfiu, — hogy

ama sütemény elfogyasztása emlékeztessen bennünket arra, — hogy ön hajlandó felolvasni.

Szinte szívembe nyilallott, mikor elkezdtek ropogatni. S ettek, ettek, mig csak egy sem maradt meg hirmondónak.

Végre eltávoztak. Nagyon sohajtottam.

Végre elérkezett a kérdéses nap.

Felolvastam. Azt, hogy tetszhetett, onnan gondoltam, mert a mint elolvastam, minduntalan kiabáltak:

— Szerző, szerző!

A színházban hallották, hát onnan tanulták meg a tetszésnek ezen, rossz helyen alkalmazott nyilvánítását.

A felolvasás után bankett volt tiszteletemre.

A banketti végén hozza a rendező a számlát s egy ivet:

— Kérem, a „Czizmadia” stb. egylete ön tisztelt meg a bankett költségeinek megtérítésével s azzal, hogy e fényes siker öröme a harsogva trombitáló eszmadia köz alapító tagnak 50 koronával belepjen.

Vonakodni próbáltam.

— Ah, kérem, a tisztelet... Végre is zsebem bánta meg e mulatságot.

Na megálljatok, harsogva trombitálók! Par hét mulva újra belép két felolvasásra hívó.

Bevezetés, mint a multkor. Fényt szóró tehetségeim. S inni s enni akarnak. Nem volt semmi.

Kellettlenül távozni akarnak, — én ott fogom:

— Uram, tiszteljenek meg azzal, hogy 10 éves értekezésemel, melyet ott fogok felolvasni, önökkel megismertessem s kezdem:

„A hydrographia befolyása nemzetgazdasági viszonyainkra.” A végén javában szundikáltak. De elmondhatták, hogy mit akarok felolvasni, mert másnap kapok egy levelet:

„T. cz. Nincs szükség felolvasására. Váralan körülmények... Elillantak a harsogva trombitálók.”

Krónika Író.

Irodalom és művészet.

Jókai összes művei. Jókai jubileumának emlékeül a nagy regényírónak összes művei meg fognak jelenni s e művek — László Albert debreczeni könyvkereskedőnél — részletfizetésre is megrendelhetők.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szerdán, nov. hó 15-én, negyedszer:

Mongodin ur felesége.

Vígjáték.

Csütörtökön, nov. 16-án, Csiky Gergely halálának évfordulója alkalmából:

Czifra nyomorúság.

Csiky G. színműve.

Legujabb.

A braziliai forradalom.

London, nov. 13. A „Times” jelentése szerint a fölkelők kitűzték a császári lobogót, és kijelentették, hogy a monarchia helyreállításáért a végsőig küzdenek

Közzgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos

jegyzések november 13. — Buza ósre 7.28 pénz, 7.32 áru, tavaszra 7.64 pénz, 7.66 áru. Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 5.06 pénz, 5.09 áru. Zab ósre 7.45 pénz, 7.55 áru. — Káposztarepeze aug.—szept. —— pénz. —— áru.

A „Bécsi élet és járadék biztosító intézet”
nevében alíroított főgynökség tudatja a t. biztosító felekkel, hogy a folyó évi nyeresemény ósztalék

43%-ot tett ki.

Ezen kedvező eredmény feljogosít bennünket arra, hogy intézetünket a n. é. közönség bizalmába ajánljuk, és ajánljuk egyszersmind

a „BÉCSI BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOT” is

ahol tűzbiztosítási ágban legméltányosabb feltételek és díjakkal állunk a n. é. közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel
a „Bécsi biztosító társaság” és a „Bécsi élet és járadék biztosító intézet” nevében
busai BENKE ISTVÁN, titkár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
november 13.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (páronként 400 kilgron felüli súlyban) — 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilgron súlyban) — 3. Fialtal nehéz (páronként 320 kilgron felüli súlyban) 45—46 — 4. Fialtal közép (páronként 251—320 kilgron súlyban) 46—47 — 5. Fialtal könnyű (páronként 251 kilgron terjedő súlyban) 17—48 — 6. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) 43—44 — 7. Közép (páronként 220—280 kilgron súlyban) 45—46 — 8. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 45—46 — 9. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kilgron felüli súlyban) 42—43 — 10. Közép (páronként 220—260 kilgron súlyban) 42—43 — 11. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 40—43 — Sertés létszám: november 12 napján volt készlet 165,954 darab. A hízott sertés elzetirányzata: változatlan. — Hízalatti való sertés 16—18 — malacz (11—20 hónapos korban felhajtott) 2864 drb.

VASUTI MENETREND.

1893. október hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest—Nagy-Várad felé	reggel 8 ó. 40 p.	déli 12 ó. 36 p.	este 10 ó. 31 p.
Csak Nagyvárad felé	délután 3 ó. 32 p.	délután 3 ó. 51 p.	este 8 ó. — p.
Szatmár felé	éjjel 5 ó. 05 p.	délután 8 ó. 45 p.	délután 3 ó. 58 p.
Miskolcz felé	este 8 ó. 08 p.	reggel 5 ó. 48 p.	délután 6 ó. 04 p.
B.-Szt.-Mihály felé máv-ról	délután 3 ó. 37 p.	délután 3 ó. 50 p.	reggel 5 ó. 00 p.
F.-Abony és Polgár felé máv-ról	vásártérről 5 ó. 13 p.	vásártérről 4 ó. 03 p.	délután 4 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Debreczenbe N.-Várad-P.-Ladány felől	reggel 2 ó. 40 p.	délután 3 ó. 31 p.	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
Budapest felől	reggel 7 ó. 41 p.	reggel 7 ó. 55 p.	délután 12 ó. 16 p.
Csak Nagyvárad felől	este 10 ó. 16 p.	reggel 8 ó. 07 p.	déli 12 ó. 06 p.
Szatmár felől	este 7 ó. 20 p.	reggel 8 ó. 03 p.	délután 8 ó. 17 p.
Miskolcz felől	este 8 ó. 17 p.	délután 7 ó. 40 p.	este 7 ó. 50 p.
Büd-Szent-Mihály felől vásártérre	este 7 ó. 40 p.	este 7 ó. 50 p.	délután 5 ó. 11 p.
F.-Abony s Polgár felől vásártérre	délután 5 ó. 25 p.	délután 5 ó. 25 p.	reggel 7 ó. 44 p.
F.-Abony és Polgár felől vásártérre	reggel 8 ó. — p.	délután 8 ó. — p.	délután 8 ó. — p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

Személy-vonat reggel 8 óra 25 pkor.
Gyors-vonat délután 2 óra 10 pkor.
Személy-vonateste 7 órakor.
Gyorsvonat este 9 óra 15 perczkor, mely Püspök-ladányban utól éri a Budapestről este 7 órakor induló személyvonatot.
(Egységes vasuti — zóna — idő szerinti.)

Főszerkesztő: Szinay Gyula

Feladó-szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főter 1828.)

KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCZA.

NAGY SZÖNYEGRÁKTÁR.

NAGY FÜGGÖNY-RAKTÁR

NAGY pokrócz raktár.

Szőnyeg védők.
(444) IV.

Gyermek-kertésző

kerestetik, ki bírja a német, francia nyelvet s a kézi munkákból is tud oktatást adni. Az állás azonnal elfoglalható. Az ajánlatok „P. A” jegy alatt — post restante — Ujfehértóra (Szabolcsmegye) intézendők.
(501.) 2—3.

JÉGVEREM.

Egy a város belterületén fekvő jégverem több évre

haszonbérbe vétetik.

Ajánlatok V. K. 5675. czim alatt
Haasenstein & Vogler (János és Túrta) céghez, BUDAPESTRE kéretnek).
(449.) 2—3.

JUTÁNYOS szabott árakon

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

divatos női ruhaszövetek

Francia flanel, Kasán, Moldon

legujabb flanel

selyem és bársony

BLUZOK

színes és fekete selymek

MOSÓ VELEZEK

TÉLIHIMALÁY KENDŐK

selyem- és harasztkendők

Gyermek-ruhácskák, felöltők

normal- gyapju- és pamut

ALSÓ INGEK

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztük

Az idén **szép raktárt** tartunk

BRASSÓI és GÁCSI

(443.) posztokban

Tricot, peruvien és Doskinokban.

SZÖNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

takarók és lópokróczok

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpenztári, kereskedelmi
üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomtatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.